

GASILSKA ZVEZA ŽALEC
GASILSKO POVELJSTVO OBČINE POLZELA
Velenjska cesta 2, 3313 POLZELA

Številka: 16/lk23
Datum: 28.08.2023

ZADEVA: POPLAVE avgust 2023

Ja Savinja, zbuja mi lepe spomine na rosno mladost. Po končani košnji ali obračanju sena na travniku blizu Savinje se je skok v vodo res prilegel. V lil ti je tudi novo energijo in voljo do nadaljnega dela na vročini ob sušenju sena. Otroci smo izkoristili vsako priliko za kopanje, marsikdaj nas tudi zelo mrzla voda ni motila, tako da odrasli nikakor niso razumeli naše zagnanosti. A Savinja je bila takrat za nas nekaj najlepšega.

Zakaj Savinja danes tako? Nimaš posluha za tebi bližnje prebivalce. Tvoje 100-letne vode so vse prepogoste. Smo ti prišli preblizu? Ali je le človeški spomin tako kratek? Na tvoje zgodovinsko poplavljanje smo skoraj pozabili. Marsikateri trud pri odpravi posledic je bil zaman, saj si kaj kmalu poskrbela, da je šlo vse po starem kljub obsežni regulaciji.

Ata Google vse ve, pa sem ga malo povprašal, kako pogoste poplave so bile v preteklosti? Kar naprej se je kaj dogajalo na področju vse od zgornjega toka mimo nas proti Celju in Laškem. Dobro so nam še znane poplave za 1. november 1990, potem pa si še tudi večkrat opozorila nase. Nobeden pa si ni predstavljal tvoje moči, ki si nam jo pokazala v začetku tega meseca.

In kaj se je dogajalo v petek četrtega avgusta?

Opozorilo gasilcem iz Regijskega centra za obveščanje Celje (ReCO Celje):

- 03:31; razglašen je rdeč alarm za možnost poplav. Spremljate situacijo.
- 06:55; zahteva regijskega centra, da se takoj v območju ob Savinji v celotnem toku prožijo sirene z opozorilom za nevarnost.

Sledilo je aktiviranje štaba Gasilskega poveljstva občine Polzela (GPO) na lokaciji PGD Ločica ob Savinji – kaj to pomeni? Klici občanov na številko 112 se preusmerijo na našo gasilsko številko, štabno vodenje intervencije, 24-urna prisotnost, razporejanje in koordinacija intervencijskih enot, beleženje vseh aktivnosti, načrtovanje aktivnosti in plan za naslednji dan in izvajanje vse drugih aktivnosti, ki so potrebne za čim bolj uspešno delo.

V nadaljevanju je potekalo:

- Polnjenje vreč s peskom se je izvajalo na dveh lokacijah - silos Polzela in PGD Ločica ob Savinji, sledil je razvoz vreč. Poraba peska cca 35 ton.
- Reševanje ujetih oseb na področju industrijske cone s pomočjo reševalnega čolna in gasilske enote širšega pomena (GEŠP) Poklicne gasilske enote (PGE) Celje. Aktivirali smo jih preko Gasilske zveze Žalec in Savinjsko-šaleške regije. Reševalo se je več kot 50 oseb, skoraj polovica iz Industrijske cone. Samo v enem podjetju je bilo ujetih 16 delavcev. Uspešno se je tudi reševalo s pomočjo kmetijske mehanizacije – traktorjev in potem je sledil prevoz oseb v športno dvorano na Polzelo.
- Usmerjanje prometa zaradi zalite avtoceste in poškodbe na mostu čez Savinjo.
- Ob 18:45 pričetek evakuacije celotnega poplavnega območja zaradi večje nevarnosti poslabšanja vremenskih razmer.
- Nočno dežurstvo gasilskih enot – prisotnost gasilcev na lokaciji v domu PGD Ločica in Polzela celo noč.

In v poteku sanacije še:

- zagotavljanje potrebnih gasilskih enot iz Gasilske zveze Žalec in drugih gasilskih enot iz celotne Slovenije, zagotavljanje tehnike s strani kmetov in drugi gradbenih in komunalnih organizacij,

- vodenje in koordinacija gasilskih in drugih ekip pri sanaciji, razporejanje prostovoljcev,
- razdeljevanje hrane in pijače intervencijskim ekipam, ki nam jo je zagotovila Civilna zaščita in razni donatorji.

Vsega skupaj je evidentiranih 321 lokacij, kjer so se intervencije izvajale. Od tega 6 plazov v Andražu, 1x NMP in enkrat pokrivanje strehe. Na posameznih lokacijah smo bili gasilci s podporo ostale mehanizacije prisotni tudi večkrat. Vsekakor pa je potrebno še posebej omeniti evakuacijo, ki se je izvajala v večernih urah 1. dne zaradi povečanja nevarnosti na celotnem ogroženem področju.

V Ločici so bile poplavljene skoraj v celoti ulica Ob Savinji, Rimske terase, Travniška cesta, Prečna cesta in delno tudi Sončna cesta. Na Bregu delno Savinjska cesta in na Polzeli ulica Ob progi.

S strani gasilcev je pri sanaciji sodelovalo:

- 44 prostovoljnih gasilskih društev (PGD), prenekatera tudi z dvema ali celo s tremi enotami:
 - 3 domača PGD, Andraž nad Polzelo, Ločica ob Savinji in Polzela,
 - 21 PGD iz GZ Žalec - GPO Tabor, Vransko in Žalec,
 - 20 PGD iz Posavske in Gorenjske regije in tudi od drugod.
- Na lokacijah, kjer je prišlo do razlitja kurilnega olja, smo sodelovali z Poklicno gasilsko enoto iz Celja (PGE), ki ima koncesijo za to področje. Skupaj opravljenih 11 intervencij.
- Prav tako smo preko intervencij in sanacije prepoznali, kje je pomoč še posebej potrebna in pomagali starejšim in bolnim. Včasih je tudi le lepa beseda dovolj. V posameznih primerih smo vzpostavili povezavo s CSD oziroma z drugimi pristojnimi organizacijami.

Omeniti je potrebno tudi Jamarsko reševalno službo – ekipa jamarjev iz vse Slovenije, kontaktirali so nas iz Škocjana.

Vključena mehanizacija pri poplavih in sanaciji:

- S strani kmetov – traktorji, cisterne, plugi, nakladači, prikolice...
- S strani gradbenih podjetij – tovornjaki, kombinirke, bagri...
- Dars - kamioni, VOMA - čiščenje kanalov, odvoz smeti...
- Voc - dovoz gramoza za polnjenje vreč, čiščenje kanalov...
- Komunalno podjetje, čiščenje kanalov...

Na seznamu je kar 41 posameznikov in podjetij, ki so po naši evidenci opravili 1839 ur.

Tu so sodelovali še posamezniki, ki so se s stroji sami aktivirali oz. na zaprosilo prizadetih lastnikov, za katere nimamo podatkov. Tudi režijski obrat občine v zgoraj navedenih številkah ni zajet.

Ocenjujem, da je bilo skupno opravljenih preko 2.500 ur.

Potrebno je razmisliti, kako pristopati do prej omenjenih sodelujočih, ker je trenutno evidentirano število opravljenih ur z mehanizacijo enega podjetja celo 360 ur. Gre za strošek porabe goriva, uničene opreme in možnosti potencialnega aktiviranja še kdaj, kar je jasno, da si res ne želimo.

Pregled opravljenih ur gasilcev in tehnike:

- 9.052 ur moštva,
- 1808 ur z vozili,

V intervencijah in sanaciji je sodelovalo v desetih dneh 1098 gasilcev. To je seštevek vseh gasilcev po dnevih, kar pa pomeni, da je bilo vsak dan prisotnih povprečno 110 gasilcev.

Delovanje muljnih in potopnih črpalk, elektro agregatov, vodnih sesalnikov in ostale opreme pa se meri tudi v več tisoč ur.

Gasilci naše posredovanje ob intervencijah ovrednotimo po ceniku Gasilske zveze Slovenije. Za te poplave strošek gasilske intervencije znaša 751.525 € od tega v višini 317.309 € odpade na nas, gasilce GPO Polzela. Za celoten strošek intervencij in sanacije pa je znesku interveniranja gasilcev potrebno prišteti še vse neovrednoteno.

Večji stroški pa so v tem času nastali tudi po posameznih PGD-jih. Če je nekemu na gradbeni mehanizaciji primanjkovalo goriva, smo mu ga dostavili. Nismo se spraševali kdo bo to plačal, ampak smo na Petrolu pokazali svojo gasilsko kartico. Strošek poškodb na strojih in opreми, uničena oprema, obnova – čiščenje oblek in nakupi goriva predstavlja do sedaj po ocenjeni vrednosti 61.401€.

Preko našega štaba je pomoč ponudilo 114 prostovoljcev, ki smo jih v večini primerov razporedili na mesta potrebne pomoči. Pri nas evidentirani so pomagali od enega do treh dni. Vem, da je to število prostovoljcev preskromno, ker je delovala tudi pomoč med sosedi, prijatelji in tudi med krajani, ki so se morda le bežno poznali ali pa tudi ne. Ti pa se seveda niso nikjer evidentirali.

Želim se zahvaliti tudi mnogim donatorjem in tistim, ki so nam nudili drugo pomoč. Vse od prehrane, kot na primer dostava 170 pic in palete vode. Nam nudili na razpolago vozila za opravljanje gasilskih in drugih dejavnosti na terenu. Doniranje gramoza in dostava ter še dodatno prehrano v štabu, čaj, kavo in vso ostalo manjšo pozornost.

Intervencija je bila v širšem smislu zaključena 15. 8. 2023. Vsakodnevno pa še potekajo razne aktivnosti v smislu čim hitrejšega prehoda v normalno življenje vseh prizadetih. Za prehod v dokaj normalno stanje v industrijski coni pa bo potrebno še kar nekaj aktivnosti in dobre volje.

Prepričan sem, da si bomo gasilci, prizadeti ob poplavi in skratka vsi občani to razdejanje Savinje dobro zapomnili po trajanju intervencij, veliko mulja in prečrpane vode. Grmadi poplavljenih predmetov in veliki materialni škodi. Poplavljeni pa še posebej po stresni situaciji, ki so jo ob tej naravni nesreči doživeli.

Gasilci smo ob končanju posamezne intervencije najbolj veseli, če lahko zaključimo, da je bila intervencija uspešna. Uspeh teh poplav zagotovo je to, da ni bilo poškodovanih ali še kaj hujšega in da smo občanom v danih okoliščinah in zmožnostih pomagali čim hitreje. Vsem na enkrat, kljub požrtvovalnim in strokovnim ekipam, žal ne gre. Za preprečevanje takšnih dogodkov pa se moramo vodi upreti na drugačen način. Novo upanje nam vliva zahvala in hvaležnost občanov, ki nam je bila velikokrat izražena. Nepremišljene besede s terena bodo kmalu pozabljene, saj se je potrebno zavedati, da nekdo, ki ima vse poplavljeno v svoji prizadetosti, pove tudi kaj prehitro.

Sedaj se vrača vse skupaj v kolikor toliko normalno življenje, poplavljenost stanovanja se počasi sušijo. Kakšno poplavljenost ploščo z izolacijo bo kmalu

nadomestila nova plošča, a strah poplavljenih ostaja. Pred Občino in državo je sedaj obdobje, da v čim krajšem času postorijo vse, da se zadeva ne ponovi. Pred vsemi nami v širšem smislu pa obdobje, da se izboljšamo, kjer smo opazili pomanjkljivosti.

Gasilci smo hvaležni za dobro sodelovanje z vodstvom Občine, Štabom CZ Občine Polzela, v kateri strukturi smo tudi gasilci. Je pa potrebno iz izsledkov delovanja v celotnem času intervencije zaključiti, kje je bilo sodelovanje dobro in kje ga je potrebno nadgraditi in si jasno določiti zadolžitve in obveznosti v smislu »NNNP«. Verjetno še veste kaj ta kratica pomeni.

Vsem, ki ste kakorkoli prispevali pri reševanju te katastrofalne situacije, se v imenu gasilcev najlepše zahvaljujem.

Spoštovane občanke in občani, z velikim pričakovanjem vas vabimo v naše vrste. Leta niso pomembna, pomembna pa je dobra volja. Prepričani smo, da več rok naredi več, kot tudi več glav več ve.

NA POMOČ!

Poveljnik GPO Polzela:

Lado Košec

Priloge:

- 230828, Seznam prostovoljcev za pomoč občanom, poplave 2023.xlsx
- 230828, GASILCI - kalkulacija stroškov in uničene opreme, poplave 2023.xlsx
- 230828, Lidija Krk - aktivnosti, poplave 2023.docx
- 230828, Mehanizacija, poplave 2023.xlsx
- 230828, Pregled lokacij, poplave 2023.xlsx

V Vednost:

- Jože Kužnik, Župan Občine Polzela
- Igor Pungartnik, poveljnik CZ Polzela
- Magda Cilenšek, v. d., direktorice občinske uprave
- Gasilska zveza Žalec
- Vodstvo PGD Andraž, Ločica ob Savinji in Polzela